

KALENDAR UREDNOG JEZIČNO-GOVORNOG RAZVOJA

1 – 2 GODINE

- dijete traži, privlači i usmjerava pažnju odraslog na ono što želi
- razumije pojedinačne riječi i jednostavne naloge; nazive njemu bliskih osoba, predmeta; *donesi; stavi; gdje je.*
- imenuje bliske osobe i poznate predmete; povezuje jednostavne izraze od dvije riječi (*mama daj, beba papa*)
- uživa u interakcijama i igri s drugima, istraživanju okoline i predmeta

2 – 3 GODINE

JEZIČNO RAZUMIJEVANJE	<ul style="list-style-type: none">• razumije upute koje uključuju više od dva pojma, npr. „Stavi među da šeta po stolu”.• razumije jednostavne prijedloge (u, na)• zna upotrebu predmeta, npr. „Što mi jedemo?”• prepoznaje dio predmeta, npr. kotače automobila
JEZIČNO IZRAŽAVANJE	<ul style="list-style-type: none">• rječnik se brzo širi• imenuje većinu bliskih stvari i osoba u svojoj okolini• povezuje zajedno dvije ili više riječi služeći se velikim brojem različitih vrsta riječi• neprestano postavlja pitanja• počinje sudjelovati u razgovoru i priča sebi o stvarima i zamišljenim aktivnostima• može riječima izraziti svoje potrebe, aktivnosti; privlači pažnju riječima
GOVOR	<ul style="list-style-type: none">• može ponekad oklijevati ili ponavljati riječi zbog nestrpljivosti• govor je razumljiv bliskoj okolini (pravilno izgovara glasove K,G,H,P,B,M,V,F)
OPĆE PONAŠANJE	<ul style="list-style-type: none">• smisleno se igra s minijaturnim predmetima, npr. pokuštvom lutaka• igra igre “kao da”, zanimaju ga slikovnice i priče, igre s vršnjacima

3 – 4 GODINE

JEZIČNO RAZUMIJEVANJE	<ul style="list-style-type: none">• razvija se pojam broja i boje• razumije rečenice koje sadrže nekoliko pojmova, npr. »Stavi plavu loptu ispod velike stolice«• razumije negacije unutar složenijih pitanja, npr. »Tko nije obuo cipele?«• razumije iskaze o prošlim i budućim radnjama, npr. »Otići ćemo u park danas popodne«• razumije prijedloge IZA,ISPRED
JEZIČNO IZRAŽAVANJE	<ul style="list-style-type: none">• brzo odgovara na riječi kad to želi• služi se dugim i potpunim, često i složenim rečenicama (3-4 riječi), ali uz nešto gramatičkih grešaka• izvještava o nedavnim događajima, postavlja mnogo pitanja i počinje upotrebljavati »zašto« i »kada«• služi se svim vrstama riječi
GOVOR	<ul style="list-style-type: none">• govor je razumljiv i nepoznatim osobama (pravilno izgovara glasove S,Z,C,L,NJ)• prisutne teškoće u izgovoru duljih riječi• može imati periode netečnog govora kad je uzbuđeno (brzopletost ili mucanje)
OPĆE PONAŠANJE	<ul style="list-style-type: none">• želi razgovarati sa svima, objašnjava ako ga sugovornik ne razumije• započinje s drugima maštovite igre s ulogama, npr. liječnici, medicinske sestre, bolesnici• u igrama se obilato služi govorom - koristi i mijenja govor, riječima se raspravlja, brani• voli i pamti pjesmice, brojalice, radnju u priči

4 – 5 GODINA

JEZIČNO RAZUMIJEVANJE	<ul style="list-style-type: none">• može razumjeti većinu onoga što čuje.• razumije složenije pojmove o vremenskim usporedbama itd.• uživa u šalama, zagonetkama i pričama.• razumije i odgovara na složenija pitanja (kako, koliko...)
JEZIČNO IZRAŽAVANJE	<ul style="list-style-type: none">• koristi sve vrste riječi gramatički pravilno i rečenica je duljine 4-6 ili više riječi: »Pojeo sam kolač jer sam bio gladan«. »Kad odem baki, igrat ću se s mačkom.«• uživa u pričanju i slušanju priča.• priča dulje priče, komentira, pita za značenja riječi• pravilno koristi prijedloge U,NA,ISPOD,PORED
GOVOR	<ul style="list-style-type: none">• izgovor većine glasova je pravilan (dozvoljene nepravilnosti kod R,Đ,DŽ,Ć,Š,Ž)
OPĆE PONAŠANJE	<ul style="list-style-type: none">• prenosi sadržaj priča na igru s igračkama i drugom djecom• uživa u pričanju šala

5 - 6 GODINA

JEZIČNO RAZUMIJEVANJE	<ul style="list-style-type: none">• potpuno razumije i složeniji govor osim nekih nesvakodnevnih apstraktnih pojmova• razumije trostruke naloge• razumije i prepoznaje rimu, spaja i razdvaja slogove u riječima
JEZIČNO IZRAŽAVANJE	<ul style="list-style-type: none">• koristi duge i složene, pravilne rečenice te sve vrste riječi (govori gotovo kao odrasli)• prepričava poznatu priču poštujući slijed radnje, uzročno-posljedične odnose; smišlja priče• riječima se dogovara, pregovara, objašnjava, raspravlja (razumije drugačije želje, stavove drugoga), postaje svjesno jezika kao dogovorenog sustava (zanimaju ga razgovori o riječima, igre riječima)
GOVOR	<ul style="list-style-type: none">• samo u duljim i složenijim riječima može se javiti još poneka greška izgovora• izgovor svih glasova je pravilan
OPĆE PONAŠANJE	<ul style="list-style-type: none">• počinje pokazivati interes i za čitanje i za pisanje• pokušava pročitati natpise na trgovinama ili napisati svoje ime

6 - 7 GODINA

JEZIČNO RAZUMIJEVANJE I IZRAŽAVANJE	<ul style="list-style-type: none">• rječnik uključuje i apstraktne pojmove, nadređene pojmove (voće, namještaj), istoznačnice (tužan, žalostan), iste riječi s različitim značenjem (zvijezda – na nebu ili jako poznata osoba), suprotne pojmove• razumije i voli zagonetke, pitalice, šale, igre riječima• uočava početni glas u riječima• razvija se glasovna svjesnost (spajanje glasova u riječi i razdvajanje, tj. slovkanje riječi)• pokazuje interes za pisanje, računanje i čitanje• razlikuje i pravilno imenuje slova i brojke
GOVOR	<ul style="list-style-type: none">• izgovor svih glasova je pravilan
OPĆE PONAŠANJE	<ul style="list-style-type: none">• usvaja kulturu razgovora (bonton), različite načine komunikacije u različitim situacijama

Kada potražiti pomoć logopeda?

Ukoliko dijete:

1-2 g.

- Ne može dati odraslom poznatu igračku na verbalni zahtjev čak ni kad je popraćen gestom.
- Ne pokušava oponašati govor odraslih. Nije zainteresirano za govor.
- Ne razumije jednostavne zapovijedi i pitanja npr „Sjedni.” i „Gdje je tvoj nos?”. Ne razumije više novih riječi.
- Nije još progovorilo. Izgovara jednu ili dvije riječi.

2-3 g.

- Ne može izvesti dvočlane zapovijedi. Ne razumije situacije koje se ponavljaju (kupanje/promjena pelene, hrana, odlazak van).
- Ne raste opseg rječnika. Komunicira pokazivanjem i glasanjem (ne koristi riječi).
- Ne povezuje riječi, npr. „Mama, piti”. Ne postavlja pitanja.
- Govor i majka teško razumije.
- Igra se samo, ne pokazuje potrebu uključivanja u igru drugih. Ne razvija se simbolička igra (igra „kao da“).
- Ne razumije složenija pitanja ili suprotnosti kao velik-malen ili slično.
- Ne postavlja pitanja i ne upotrebljava raznovrsne rečenične strukture.

3-4 g.

- Ima nerazumljiv govor.
- Rječnik i rečeničke konstrukcije su mu siromašni.
- Pokazuje teškoće u postavljanju pitanja i u odgovaranju na pitanja.
- Ima izraženu i produženu netečnost govora (mucanje ili brzopletost u govoru).
- Slabo razumije čak i jednostavne rečenice. Ne razumije upute od 2-3 naloga.

4-5 g.

- Ne može ispričati kratak slijed događaja.
- Ima teškoće u razumijevanju složenijih jezičnih konstrukcija.
- Ima nerazumljiv govor.
- Netečnost je još uvijek prisutna.
- Teškoće u sporazumijevanju s drugom djecom.

5+ g.

- Ne može prepričati priču ili događaj.
- Prepričava priču kratkim i nepotpunim rečenicama, siromašnim rječnikom.
- U govoru su još česte greške izgovora.
- Govor nije gramatički uredan.

Ukoliko kod svog djeteta uočavate nešto što Vam stvara razlog za zabrinutost ili samo želite savjet vezan za jezično-govorni razvoj, slobodni ste javiti se stručnoj suradnici logopedinji mailom, telefonom ili osobno.

049 / 521 - 034

logoped@dvszk.hr